

Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara

Időszerű növényvédelmi teendők a közterületeken

2023. évi 9. levél,

► Lassan véget ér a növényvédősök munkája! Még egyszer érdemes beindítani a permetezőgépeket. Lombhulláskor el lehet kezdeni az **őszi lemosó permetezéseket**. Az adott terület fafajai és a nyári fertőzöttségük alapján lehet kiválasztani a növényvédő szert. Ezt bizzák a növényorvosokra. Az idei „gombás év” miatt javasolnám a réztartalmú gombaölőket is, de sajnos az egyetlen közterületi „rezünknek” a Champ DP-nek az engedélye idén május 31-én lejárt. Szükséghelyzeti engedély gyors megkérésével a hatóság biztosan hozzájárul egy hasonló termék ideiglenes felhasználásához. (A Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara egyeztetést kezdeményezett a NÉBIH engedélyeztető hatóságánál és húsz-harminc készítménynél javasolta az engedélyeik módosítását a közterületi felhasználás céljából. Szűcs Csaba igazgató úr és kollégái segítőkészségét már korábban is tapasztaltuk, és most reméljük, hogy a jövő évet már egy sokkal bővebb növényvédő szervásztékkal kezdhetjük el.)

► Úgy látom, hogy az őszi kiültetéseknél továbbra is az **árvácskák** a főszereplők. Megértem, mert nehéz lenne más fajokat találni, melyek hasonlóan színesek és még télállóak is. Azonban a tavalyi enyhe télen a szürkepenész feladat a leckét. Folyamatosan fertőzött, fonnyasztotta, hervasztotta a virágfejeket és a töveket is. Főleg a nagy fejű fajtákon tarolt. A kórokozóra engedélyezett egyetlen gombaölővel és egy antagonista gombát tartalmazó készítménnyel is próbálkoztunk. Hiába sürgették a kertész kollégák a permetezést, a hidegben hatástalanok voltak a gombaölők! A tél közepén cserélni kellett az árvácskákat. [\(Lásd az árvácskákról szóló 2. levelem.\)](#) Az enyhe teleken fokozottan figyeljenek a szürkepenészre. A növényvédő szerek hiányában a tisztán tartott környezettel, az egészséges palántákkal, a toleránsabb fajtákkal, a megfelelő öntözéssel, táplálással jó erőben tartott növényekkel és a beteg növényi részek gyors és folyamatos eltávolításával védekezhetünk ellene.

► Abban a parcellában mindenképpen gondolni kell a **fehérpenészes hervadásra**, ahonnan a barnuló fejű bársonyvirágokat szedtem ki szeptemberben. A felhasított száraikban már a gomba (*Sclerotinia sclerotiorum*) talajrögökre emlékeztető fekete képleteit is megtaláltam a fehér gombszövedékben. Ezek a szkleróciumok, melyek a környezeti hatásoknak nagyon ellenállnak, még a 80 °C -os talajgőzölés és a kémiai talajfertőtlenítés sem hat rájuk. Tehát a kémiai alapú növényvédelmi megoldások nem segíthetnek. A talajban hosszú évekig megőrzik a csírázókéességüket. Innen fertőzhetik meg a legkülönbözőbb dísnövény és zöldségfajokat. Sok tápnövényük van! A túl sűrű állomány, a túlzott nitrogéntrágyázás és a túllöntözés elősegíti a betegség fellépését. Az optimális hőigénye 24 °C körül van, tehát nyáron fog igazán fertőzni. Ekkor a tünetes növények minél gyorsabb eltávolítása segíthet abban, hogy a szkleróciumok ne kerüljenek vissza a talajba. (Szántóföldön, zöldségtermesztésben bevált az antagonista gombát tartalmazó Trifender WP mikrobiológiai készítmény.)

► **Sok tanulsággal szolgált a nyár a növényvédősöknek.** Elszoktunk az esőktől és a nedvességet kedvelő kórokozó gombák némelyike jelentős kárt okozott. Olyanokkal is találkoztunk, melyek idáig nem okoztak nagy gondot pl. az örökzöld orbáncfű rozsdája. Többször kellett volna megnéznünk a ránk bízott növényeket és gyakrabban kellett volna permetezni is. Sokszor a merev pénzügyi keret nehezítette a gyors reagálást. A jól sikerült védekezés szép példája az a fagyalsövény, melyen sikerült elkapni a fagyaltripszet. Ez tavaly itt teljes lombhullást okozott. Nehéz ellenfél, mert a talajban is él egy ideig és innen folyamatosan visszaköltözik a növényekre. A permetezések után készült fotón, az alsó szürkére szívogatott levelek felett már egészséges fiatal, friss leveleket láthatnak. Ezzel az optimista kicsengésű fényképpel búcsúzom. Remélem találkozunk jövőre is!

Budapest, 2023. október 20.

Jó pihenést kívánok:

Zsigó György, NMNK